

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ესთეტიკური
აღზრდის რესპუბლიკური სამეცნიერო-მეთოდური კაბინეტი

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

ქართული ხალხური სიმღერების კრებული

გავრცედა გუნდებისათვის
შემდგენელი ღერამიშხან გოდერაძის მიერ

ესთეტიკური აღზრდის რესპუბლიკური სამეცნიერო-მეთოდური კაბინეტი დიდ ყურადღებას უთმობს ჩვენს ბავშვების აღზრდას ქართული ხალხური კულტურის საწყისებზე, იქნება ეს სახვითი თუ მუსიკალური ხელოვნება, მხატვრული სიტუვიერება თუ ქორეოგრაფია. თავისთავად ცხადია, დურმიშხან გოდერძიშვილის „ქართული ხალხური სიმღერების კრებული“ გამოცემა სკოლებისათვის, მისასალმებელი მოვლენაა. ასეთი კრებულების შედგენა და გამოცემა დიდ როლს შეასრულებს ქართველ ბავშვთა მუსიკალურ აღზრდაში.

კრებულში შეტანილია ოცეუ სიმღერა. შემდგომისდაგვარად წარმოდგენილია საქართველოს სხვადასხვა კუთხის ფოლკლორი. ყოველი ნაწარმოები ისეა დამუშავებული, რომ მისი შესრულება შეძლონ საკლასო გუნდებმა.

სიმღერების ღიაპაზონი შეფარდებულია ბავშვთა ხმების შესაძლებლობებთან. გათვალისწინებულია ამ ნაწარმოებთა სიმადლე, სირთულე და სხვ. სიმღერები განირჩევა აგრეთვე ხასიათითაც; არის ლირიკული, წყნარად სასიმღერო ნაწარმოებები. მაგ., „უუუუნა წვიმა მოვიდა“, „მე პაწია მერცხალი ვარ“, „დილა“, უფრო ჩუმად და გამომსახველობით სასიმღეროა: „დიდავოი ნანა“, „ნანა“, და სხვ. ლალ სიმღერათა ჯგუფს მიეკუთვნება: „მორბის არაგვი“, „იმა მთაზედა“, „ნადური“, ხოლო ომახიან, სალაშქრო დრამატულ სიმღერათა ჯგუფი წარმოდგენილია შემდეგი სიმღერებით: „ჩაფუხტეთ ბარათაშვილსა“, „თამარ მეფე“, „არაგვისპირული ლაშქრული“, და სხვ. კრებულში შეტანილია საცეკვაო სიმღერებიც: „ცანგალა და გოგონა“ და „აფხაზური საცეკვაო“. სირთულის მიხედვით ყველა ეს ნაწარმოები საშუალებას იძლევა სკოლაში განვავითაროთ საგუნდო კულტურა და დავნერგოთ საგუნდო სიმღერების სხვადასხვა ჩვევა. ყველა სიმღერა უთანხლებოდ სრულდება, რაც ასე დამახასიათებელია ქართული ხალხური სიმღერისათვის, ეს კი, საშუალებას გვაძლევს განვავითაროთ უთანხლებო სიმღერის კულტურა.

ჩვენ იმედს გამოვთქვამთ, რომ დ. გოდერძიშვილის მიერ შედგენილი კრებული დახმარებას გაუწევს სკოლის მომღერალთა გუნდების ხელმძღვანელებსა და სიმღერის მასწავლებლებს.

კაბინეტი მადლობით მიიღებს ყოველ კრიტიკულ შენიშვნასა და წინადადებას.

ჯიშუარ მუჯირი,

საქართველოს სსრ ხელოვნების
დამსახურებული მოღვაწე.

ქუჩენა ნვიბა მოვიდა

ნაწ. ლ. გოდეჩიშვილის მიერ.

$\text{♩} = 56 \text{ MM}$

ქუ ქუ ნა ნვი-ბა მო-ვი-და დი-დი მინ-დო-რი

და-ნა-მა და-ნა-მა და-ნა-მა და-ნა-მა

დი-დი მინ-დო-რი და-ნა-მა მა...

1. 2.

2. გინც ჩვენზე ცუდი რაზე თქვას
ცუდი გაუმოს დანამა
და-ნა-მა

ეს სიმღერა შეიძლება შესრულონ დაბალი კლასის ბავშვებმა. I კლასში შეიძლება შესრულდეს ერთ სმად (I სმა-მელოდია) II III IV კლასებში I—II სმა. ზედა კლასებში—სამივე სმა.

FM 0690
3

მე პანია მარცხალი პარ

ჩაწ. გოდამიშვილის მიერ.

♩ = 92 M M

მე პა- ნი- ა მე- რცხა- ლი ვარ

მო- გი- გი- კე მო- ა- ლერ- სე ნე- ტა ვი რა

და- გი- შა კე ქვეს რომ მე- სური ბი- გო სე- სე

2. სისრულით სიუვარულით,
 მთები, ზღვები ედმოვლესე,
 სანამ შენთან მოვიდოდო
 ერთხელაც არ დავიკუნესე

II ვარიანტი

ნე- ტა ვი რა და- გი- შა- კე

ქვეს რომ მე- სური ბი- გო სე- სე

I—II კლასში შეიძლება შესრულებს მხოლოდ I ხმა (მელოდია) III IV V კლასებში ორივე ხმა.

რ ი ლ ე

გადმოსცა მ. ზარაფაძე
ჩაწ. დ. გოდუნიშვილი

♩ = 100 M.M.

დო-ლა ა-რის და-ლა-შა-რდი და

შხი-სა სხი-ვით ი-ფე-რე-ბა და და-ქუ-

რდუ-ლად მი-მა-რუ-ლა თვით მთვა-რე და

ვარსკ-ვლავთ კრუ-ბა და და-დაბოლოება

1.2.3.

2. მობიბინე ვარდ-უვაილი, გულმკერდს იმლის იფურჩქნება, გამოიღვიბა ბუნებაში, სამეჯლისოდ ეშხადება.

3. იადონი ველს გაკივის, ია კრიება შორცხვობს, ნაზობს მას ნამს აფრქვევს კლდის ჩანჩქერი,

მოცეცელებს და მონაჟარდობს

4. მიჯნურივით გაუდიბა, ქვეუანამ ცას, ცამ ქვეუანას და ორივე ერთად გალობს, სამქვეურო გამოცანას.

5. დღით შხე ნათობს, ღამით მთვარე, დღე ღამეს სდევს, ღამე დღესა თუ სიბნელე არ გვინახავს, ფასს

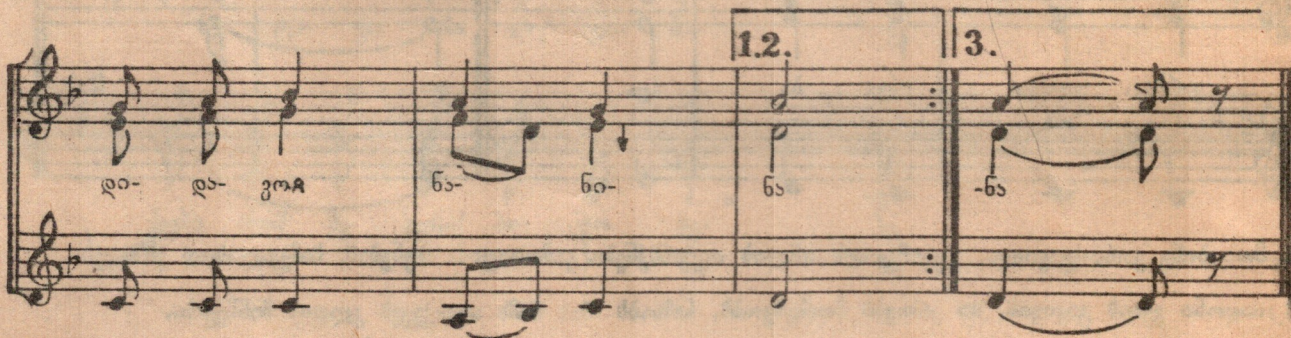
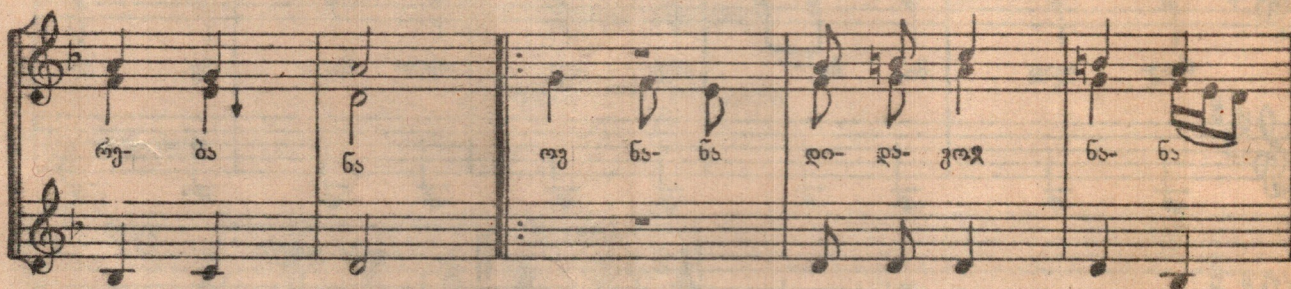
ვერ დანდებ სინათლესა

6. აწ მშვიდობით ვარსკვლავთ მთვარე ვ, ქებათ-ქება მნათობ მხესა ვაშა, ვ.შა, ბუნებას წესს, რომ ნათელი მოსდევს ბნელსა.

რიქაჰ ნანა

♩ = 98 MM

ჩაწ. დ. გოდარძიშვილის მიერ

2. ჩონგური სიმე შეგიღებუ
ვეგადვინე განჩინება რე ნანა
3. უბედური ჩეიმი ღუსუ
ირაფელ ჭუა ჩეიმ და მურსუ
რე ნანა

იხროთ ნაჩვენები უნდა შესრულდეს მოცემულ ბეგრასე უმნიშვნელოდ დაბლა ან მაღლა.

მთაბის პარაპოდი

♩ = 72 MM

მთა- მთისა- მთა- გვი-
სა- მთა- გვი- სა- ნი

მთა მთა- მთა- ნი-
სა

მთა- ნი მთა- ნი გვი- სა- ნი მთა- ნი

♩ = 80

მთა- ნი გვი- სა- ნი მთა- მთისა- მთა- გვი-
სა- მთა- გვი- სა- ნი

06.03.58
02.11.02.33

თან მთა- სმა- სი- ან მთა- ნი ტყე- ა- ნი და შე- უ- პო- ურად

მო- უ- თა- მა- შებს გა- რე- მო თვის- სა ა- ტე- ხილ ჭა- ლებს.

2. პოი წაპირნო,

აზ-გვისპირნო,

მობიბინნო,

შვებით მოშპირნო,

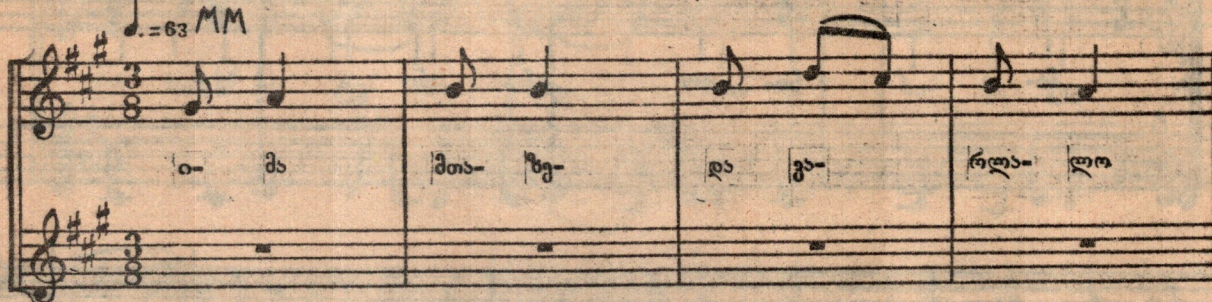
ქართულსა გულმა როგორ გაუძლოს

ოდეს შვენება შენი იხილოს.

იმა მთაზედა

ჩაწ. ღ. გოდუაშვილის მიერ.

$\text{♩} = 63 \text{ MM}$

ია კოჭამდის, ვარდი მუსლაშდის

ირმისა ჯოგი შემოჩვეულა

ნეტამც ემოვათ არ გაუფლათ.

♩ = 63 MM

ჩაფ. პ. ცაგარეიშვილის მეორე.

ნა- ნი- დო ნა- ნა სეუ- ა

ნა- ნა- ში ჭი- რი- მა არ- კუ-

ნი- მა მი- შამ ვა- ნუ ვა- რდი- ში ში- რი-

მა. ვაშ ნუ ონ- წვი შე- რთუ-

ნი დო ქი- თუ ჩი- ნი- მა ბეუ- დო

თუ- თას ქო- გუ რა. ფუ მე- ში ჭი- რი- მა.

სი ს ა ზ უ რ ა

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

♩ = 60 MM

ჩაწ. ზ. კოკელაშვილის მიერ

სი- სა ოუ რა მუ- რსი- ა სი- სა ოუ რა.

მუ- რსი- ა ნა ბო- ნდო ბო- ნდო ბო- ში

მუ- შდო- და- სუ ო- სუ ო- ლუ გუ- რსი- ა ნა

ბრუ- ია ბონ - დო ბრუ- ია ნა- ნა ბრუ- ია ბო- ნდო

ნა- ნი- ნა. მოკუმული პირით ან (ა)

ბუბა ქაქუჩელა

ჩაწ. დ. გოდერეზიშვილის მიერ.

$\text{♩} = 108 \text{ MM}$

ბუ- ბა ბუ- ბა ქა- ქუ ჩე- ლა

ბუ- ბა ქა- ქუ ჩე- ლა

I გუნდი

ბუ- ბას გო- ბა ხა- კუ ჩე- ლა

II გუნდი

1.2.3.

დაბოლოება

ბუ- ბა ქა- ქუ ჩე- ლა

2. ბუბას არეილ საკუჩელა ბუბა ქაქუჩელა

3. აკა გუქი სოჩა სერა ბუბა ქაქუჩელა

4. ბუბა ბუბა ქაქუჩელა, ბუბა ქაქუჩელა.

I-II გუნდი ერთად.

II გუნდი იმეორებს იმას, რაც იმდერა I-მარებრიდან ბოლო კუბლეტს

მღერის ორივე გუნდი ერთად.

ნაღები

(ლ ა ნ ხ უ მ ი)

გადმოცემა მშვიდი სუბაფონილა

ჩაწ. დ. გოდერაძის მიერ.

$\text{♩} = 84 \text{ MM}$

II გუნდი

ბოლოს მღერის ორივე გუნდი ერთად

ცანგაღა და გოგონა

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

♩ = 80 MM

ჩაწ. ა. როსტოვაშვილის მიერ

ცან- ნგა- ლა და გო- გო- ნა და ცან- ნგა- ლა

გო- გო- ნა ცან- გო- ლა და გო- გო- ნა და ცან- ნგა- ლა

გო- გო- ნა გო- გნი გო- გნი გო- გნი გო- გნი გო- გნი გო- გო-

ნა გო- გნი გო- გნი გო- გნი გო- გნი გო- გნი გო- გნი გო- გნი

1.2.3. გო- გო- ნა ცან- ნგა- ლა და გო- გო- ნა და

2. ცანგაღა ქალაქს წავიდა უურძენი მოიტანა
უურძენი თვითონ შეჯამა საფლავი გაგვიტანა
3. ეს ბიჭი კარგად თამაშობს ფეხის წვერებზე დგება
ამან რომ ფეხი იტკინოს გოგონას დაბრალდება.

უოველი. მესელი თანდათანობით ჩქარდება

თამარ მეფე

ნაწ. ჯ. ჩხიკვაძის მეფე

I გუნდი

თა- მარ მე- ფე და სო-

II გუნდი

ნთქა- რი სო- ნთქა- რი თა- მარ მე- ფე

1.2.

დაბოლოება

და სო- ნთქა- რი სო- ნთქა- რი ჭე

თამარ მეფე და სონთქარი
მაღალმა ღმერთმა წაჰკიდა
ზღვაში ჩაუძვრა სომადღი.
ზედ აღმასხები დაჰკიდა
მივ ჩასხა ქართუელთ ლაშქარი
მრავალ წყალობას დაჰპირდა.

პრაგვისპირადი ღაზაჰედი

საქართველოს
მუსიკის

ნაწ. კ. როსტოვაშვილის მიერ.

♩ = 126 MM

ქა ლებს ჩა- უ ბამთ, ფე- რსუ- ღი და გა- სმა- სი- ან ა- რა- გესა

ჰე რა- გო უ- ჰე რა- უ- ლე ჰე

ჰეი და ა- რა გო უ- უ- რა- უ- ლე ო- მმი მი- მა-

1.2. 3.

ვალ ლა- შე- რსა ჰე

ჰე ჰე ჰეი და

2. თუ ვინმე გამოქცეული
ურცხვად მოადგეს შენს რიდეს
ღამი აჯამე შერცხვენილს
რომ სასლში ვეღარ მივიდეს

3. წინ მივეგებოთ, დავძახოთ,
მთიელებს გაუმარჯოსო,
ხარობდეს საქართველო
სონთქარი დაუმარცხოსო

გაუჩინდი შავო მერცხაღო

ჩაწ. დ. გოდუაშვილის მიერ

Solo

ნებისმიერად

გა- ფრი-ნდი შა-უო მე-რცხა- ლო

$\text{♩} = 92$ M.M

გა- ფრი- ნდი შა- უო მე- რცხა- ლო გა- შვშ

ა- ლა- ზნი- (ს) ჰი- რცხა- ლ დ- ლა ჰე

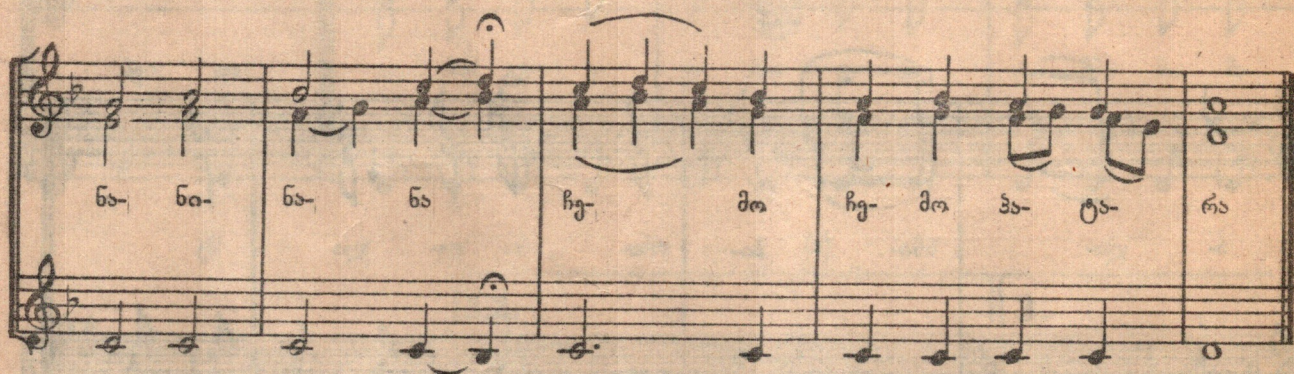
2. ამაგი ჩამოგვიტანე
ომში წასული მძისაო.
3. ალაზნის პირსა მოსულა,
წითელი სატაცურია.
4. მოგულ და კრეფა დავუწუე
მეგონა უკაცურია.

FM 2690
3

ნ ა ნ ა

ჩაწ. დ. გოდუაძის მიერ.

Solo ნებისმიერად

2. დაიძინე იაუნანა

ვარდო ნანინაო

ნანინა

ჩავეხვეთ ბარათაშვილსა

ჩაფ. დ. გოდერაშვილის მიერ

Solo ნებისმიერად

ჩა- ვუ- სტეთ და ჩა- ვუ- სტეთ *ten.*

M $\text{♩} = 76$

ბა- რა- 3 თა- შვი- ლსა ჩა- ვუ- სტეთ და

ten. *rit.*

ჩა- ვუ- სტეთ ბა- რა- 3 თა- შვი- ლსა- რა შვი

2. მოვსტაცოთ და მოვსტაცოთ

ქალი ღამაში

3. მოგვდევა და მოგვდევა

ჩვენი სიღვდრო

4. ნუ მოგვდევა და ნუ მოგვდევა

ჩვენი სიღვდრო

5. ჩვენია და ჩვენია

ქალი ღამაში

რ ა ე ვ ო

ჩაწ. კ. როსტოვაშვილის მიერ.

I გუნდი

II გუნდი

დამწყები

$\text{♩} = 100 \times 1)$

რა ე ვო ჩე- მო დე- და- ვო რა- ე- ვო

განმარტებული
2012 წლის 10 თვის

Handwritten musical score on aged paper, featuring three systems of staves. Each system consists of a vocal line (treble clef) and a piano accompaniment line (treble clef). The music is written in G major (one sharp) and 4/4 time. The lyrics are in Georgian. The first system shows a vocal line with a melodic line and a piano accompaniment line. The second and third systems show a vocal line with a melodic line and a piano accompaniment line. The lyrics are:
ქა-ლი დას წა-რო-სე-და-ვო რა-ე-ვო
რა-ე-ვო ჩე-მო დე-და-ვო რა-ე-ვო
რა-ე-ვო ჩე-მო დე-და-ვო რა-ე-ვო

2. შენ ჩემს ქმარს როგორ იცნობ—რავევო

ხელი უჭირავს სმალხედა—რავევო

*1) სიმღერა თანდათანობით ჩქარდება *2) ბოლო მეხტის ასრულებს ორივე გუნდი ერთად.

მეშვენი

ჩაფ. დ. გოდერაძის მიერ

♩ = 80 სოლო

მე-ლო მო-უ-სვი ბა-ლა-სსა
სა-მეუ-რა-უ-ლო ი-ო-ნჯა

მე-ლო მო-უ-სვი ბა-ლა-სსა გა-სკერ გა-მო-ჰყარ ჰი-რი-ა ჰე
სა-მეუ-რა-უ-ლო ი-ო-ნჯა სა-თი-ბად გა-და-მლო-ლი-ა

♩ = 104

ვა-ი-რა ბე-დი და-ჰკა-რგე შენ გე-ნა-ცვა-

ლე-ო გა-სა-თხო-ვა-რმა ქა-ლმა-ო

1.2.3. დაბრუნება
შენ გე-ნა-ცვა-ლე-ო
შენ გე-ნა-ცვა-ლე-ო

2. ჩიქილა ქარმა წამართვა შენ გენაცვალეო
საფურ-ბეჭედი წაღმაო შენ გენაცვალეო
3. ქალო ეგ რა შემოგიკრავს შენ გენაცვალეო
მუბლი დაგიმშვენებია შენ გენაცვალეო
4. ჩემი გული შენ მოგიკლავს შენ გენაცვალეო
სხვისი გაგისარებია შენ გენაცვალეო.

დაშქარ ნესვლა

ნაწ. დ. გომეზი

♩ = 100 MM

ლა- შქარ წა- სვლა შახ უ- ნა- რის ვი- სან კა- რგი

ცხე- ნი უ- ვსო ა- რა- ლა- ლი ა- რა- ლა- ლი

ა- რა- ლა- ლი შენ გე- ნა- ცვა- ლე- ზ

და- ბრუ- და- ბრუ- ნე- ბა და შინ მო- სვლა ვი- სან კა- რგი

ცო- ლი უ- ვსო ა- რა- ლა- ლი ა- რა- ლა- ლი

ა- რა- ლა- ლი შენ გე- ნა- ცვა- ლე- ზ

2. ვაი თუ მოგვადე ხის ძირსა, ფურუღლი დამედანოსა
მოვიდეს ქალი ღამაში, თვალთ ცრემლი დამადინოსა

ა ჳ ხ ა ზ უ რ ი ს ა ბ ე კ ვ ა ო

ჩაწ. გ. ჩინაუაშვილის მიერ.

mf

რ-ა ბ-ო ვ-ო რ-ე რ-ა ო-ე რ-აი-და რ-აი-და

ო-ე რ-აი-და რ-აი-და ო-ე რ-აი-და

ო-ე რ-აი-და რ-აი-და ო-ე რ-აი-და

ო-ე რ-აი-და რ-აი-და ო-ე რ-აი-და

ს ა რ ჩ ე ზ ი

1. „უუუუნა წვიმა მოვიდა“ — ჩაწ. დ. გოდერძიშვილის მიერ	3
2. „მე პაწია მერცხალი ვარ“ — ჩაწ. დ. გოდერძიშვილის მიერ	4
3. „დილა“ — ჩაწ. დ. გოდერძიშვილის მიერ	5
4. „დიდავოი ნანა“ — ჩაწ. დ. გოდერძიშვილის მიერ	6
5. „მორბის არაგვი“	7
6. „იმა მთაზედა“ — ჩაწ. დ. გოდერძიშვილის მიერ	9
7. „ნანა“ — ჩაწ. ვ. ცაგარეიშვილის მიერ	10
8. „სისატურა“ — ჩაწ. გრ. კოკელაძის მიერ	11
9. „მუბა ქაქუჩელა“ — ჩაწ. დ. გოდერძიშვილის მიერ	12
10. „ნადური“ — ჩაწ. დ. გოდერძიშვილის მიერ	13
11. „ცანგალა და გოგონა“ — ჩაწ. კ. როსებაშვილის მიერ	14
12. „თამარ მეფე“ — ჩაწ. ზ. ჩხიკვაძის მიერ	15
13. „არაგვისპირული ლაშქრული“ — ჩაწ. კ. როსებაშვილის მიერ	16
14. „გაფრინდი შავო მერცხალო“ — ჩაწ. დ. გოდერძიშვილის მიერ	17
15. „ნანა“ — ჩაწ. დ. გოდერძიშვილის მიერ	18
16. „ჩავუხტეთ ბარათაშვილსა“ — ჩაწ. დ. გოდერძიშვილის მიერ	19
17. „რაფეო“ — ჩაწ. კ. როსებაშვილის მიერ	20
18. „მუშური“ — ჩაწ. დ. გოდერძიშვილის მიერ	22
19. „ლაშქრად წახვლა“ — ჩაწ. დ. გოდერძიშვილის მიერ	23
20. „აფხაზური ხატეკვაო“ — ჩაწ. მ. ჩიორინაშვილის მიერ	24

5p

16/646

რედაქტორი თ. კახლავაძე
პ/მგ. გამომცემისათვის ლ. ჩხეიძე

გ.ი. ს.ა. შრომისა და სპორტის მინისტრის განკარგულებაში, დ.ი. 11, შევ. № 111 ტირ. 1000

FM 2690
3
0641363-70
2027:0101053